

[DOR: 20.1001.1.24237558.1400.6.1.2.5](https://doi.org/10.24237/558.1400.6.1.2.5)

ارتباط عملکرد ورزشی تیم‌های ملی با هویت ملی دانشجویان

جواد بقایی سرابی^۱

بهرام قدیمی^۲

بهزاد سهیلی^۳

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی تجربی کم و کیف رابطه عملکرد ورزش ملی و هویت ملی دانشجویان است. برای این هدف چهار موقعیت عملکردی شامل موفقیت در عین انتظار موفقیت، موفقیت در عین انتظار شکست، شکست در عین انتظار موفقیت و شکست در عین انتظار شکست تشخیص داده شد. همچنین برای هویت ملی چهار حالت یا وضعیت شامل هویت ملی خودگرای تقویت‌یافته: سربلندی ملی، هویت ملی خودگرای تضعیف‌شده: شرمساری ملی، هویت ملی غریبه ستیز تقویت‌یافته: غرور ملی و هویت ملی غریبه ستیز تضعیف‌شده: سرافکنندگی ملی در نظر گرفته شد. پژوهش از نوع همبستگی - مقطعی است. برای تعیین اعتبار پرسشنامه از اعتبار محتوایی بهره گرفته شد و برای احراز پایایی آن از روش پایایی همسانی درونی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. جامعه آماری شامل دانشجویان دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب است که ۳۱۸ نفر از آنان با استفاده از روش نمونه‌گیری احتمالی از نوع طبقه‌ای نامتناسب با حجم انتخاب شدند. نتایج نشان داد که اولاً موفقیت یا شکست ورزش ملی در هر حالتی به ترتیب موجب تقویت یا تضعیف هویت ملی می‌شود. ثانیاً تقویت یا تضعیف مضاعف هویت ملی بستگی به چارچوب تفسیری مسلط از عملکرد ورزش ملی دارد به‌طوری‌که موفقیت‌ها یا شکست‌های دور از

1. کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملارد، تهران، ایران
jbsarabi@gmail.com

2. دانشیار جامعه‌شناسی ورزشی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
dr.b.ghadimi@gmail.com

3. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ملارد، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
behzad_soheily@yahoo.com

انتظار ورزش ملی بیش از موفقیت‌ها یا شکست‌های قابل‌انتظار زمینه تقویت یا تضعیف هویت ملی را فراهم می‌کنند؛ بنابراین مبحث هویت ملی از جمله مسائل و ابعاد مهم در زندگی اجتماعی است که می‌تواند به‌طور مستقیم تحت تأثیر عملکرد ورزشی تیم‌های ملی دچار تغییر گردد.

واژگان کلیدی: عملکرد ورزشی، تیم‌های ملی، شکست، موفقیت، هویت ملی.

The Relationship between National Teams' Sports Performance and National Identity of Students

J. Baghaei Sarabi¹

B. Ghadimi²

B. Soheili³

Abstract

The main objective of this research was to investigate the empirical relationship between the performance of national sport and national identity of the students. For this purpose, four performance positions were diagnosed, including success while expecting success, success while expecting failure, failure while expecting success, and failure while expecting failure. For national identity also was considered four modes or status: "Self-centered reinforced national identity: national glory, "Self-centered weakened national identity: national shame, Anti-stranger reinforced national identity: national pride, and Anti-stranger weakened national identity: national embarrassment. Content validity

¹. M.A. in Sport Sociology, Malard Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
jbsarabi@gmail.com.

². Associate Professor in Sport Sociology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran
dr.b.ghadimi@gmail.com

³. Assistant Professor in Sport Management, Malard Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran (Corresponding author)
behzad_soheily@yahoo.com

was used to determine the validity of the researcher-made questionnaire, and internal consistency reliability and Cronbach's alpha coefficient were used to determine its reliability. The statistical population includes undergraduate and graduate students of Islamic Azad University, South Tehran Branch, 320 of whom were selected using non-proportional stratified sampling method. The results showed that, firstly, the success or failure of national sports in any case, respectively, strengthens or weakens national identity. Second, the double strengthening or weakening of national identity depends on the dominant interpretive framework of national sports performance, so that successes or failures far beyond the expectations of national sports provide the basis for strengthening or weakening national identity more than expected successes or failures. Therefore, the issue of national identity is one of the important issues and dimensions in social life that can be directly affected by the sport performance of national teams.

Keywords: Sports Performance, National Teams, Failure, Success, National Identity.

مقدمه

از روزگار آن کهن ورزش با هدف‌هایی مانند رقابت و یا سرگرمی وجود داشته است اما مصادف با توسعه صنعتی جوامع، ورزش نیز به معنای جدید آن پدیدار گشته است. با وجود اینکه در وهله اول از لحاظ جامعه‌شناختی، ورزش به اهداف بلا واسطه‌ای هم‌چون مسابقه، مهارت و تفریح و در کل نشاط و شادابی و سرزندگی و سلامت جامعه مرتبط می‌شود، اما در واقع با پیوند مسائل اجتماعی بسیار فراتری همراه است که یکی از این مسائل اجتماعی بحث هویت است. (بنی‌نصرت و همکاران، ۱۳۹۱). بین دو پدیده ورزش نوین و ملی‌گرایی از آغاز شکل‌گیری ارتباط و پیوندی برقرار است که قابل بررسی است. این دو پدیده از آغاز شکل‌گیری و در ادامه سیر تکامل خود بسیار با هم درآمیخته‌اند. از یک‌طرف ورزش بستری برای ساخت، نفوذ و گسترش هویت ملی بوده است و از طرف دیگر جنبش‌ها و حکومت‌های هویت‌طلب در تقویت، نفوذ و گسترش ورزش نوین نقش داشته‌اند (اخوان کاظمی و شاه قلعه، ۱۳۹۳).

هویت را می‌توان اعتبار و شناسنامه یک ملت دانست که متشکل از مجموعه‌ای از تعلقات مادی و غیرمادی است و نقش سازنده‌ای در جریان‌های گوناگون اجتماعی و ملی دارد (اکبری، ۱۳۹۹). مطابق نظریه‌های جامعه‌شناسی و روانشناسی اجتماعی، هویت چیستی اجتماعی افراد را تعریف می‌کند که کیفیتی اکتسابی و پویا داشته و

شکل‌گیری آن طی روابط اجتماعی متقابل و مختلفی است که افراد تجربه می‌کنند. بر طبق نظریه‌های جامعه‌شناسی، هویت ماهیت و موجودیت ثابت و پایداری ندارد و در طول زمان شکل گرفته و متحول می‌گردد و دائماً تغییر می‌کند (کالینسون و هاکی^۱، ۲۰۰۷). در واقع می‌توان چنین گفت که با گذشت زمان و وقوع برخی از حوادث مهم اجتماعی، تاریخی، سیاسی و ...، موجب تغییر (تقویت یا تضعیف) تصور مردم از هویت ملی می‌گردد. لذا با توجه به سیال بودن و پویایی هویت اجتماعی، پژوهش حاضر درصدد است تا رابطه بین عملکرد ورزشی تیم‌های ملی با هویت ملی دانشجویان را مورد بررسی قرار دهد.

عملکرد قهرمانان نخبه ورزشی و موفقیت آنها و از طرفی پیامدهای این موفقیت در سطح ملی و بین‌المللی، از موضوع‌های اساسی در پژوهش‌های جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی است. هویت و غرور ملی هم از جمله موضوعات بین‌رشته‌ای دیگر در جامعه‌شناسی ورزشی و مدیریت ورزشی محسوب می‌شوند و از دلایل مهم مشارکت دولت‌ها در ورزش و به‌ویژه ورزش قهرمانی، کسب افتخار و ایجاد نشاط و شادی در جامعه و به عبارتی تقویت غرور ملی و انسجام ملی در سطح جامعه است. در این راستا، شناخت میزان غرور ملی و شناسایی مهمترین ابعاد آنکه باعث تقویت غرور ملی در مردم یک جامعه می‌شود، از اهمیت خاصی برخوردار است (فدایی‌ده چشمه و همکاران، ۱۳۹۳). در هر کشوری تیم ملی هر رشته ورزشی را

می‌توان جلوه‌گاه تلاش‌ها و کوشش‌های ورزشی انجام شده در آن کشور دانست و همه تلاش‌های نهادهای ورزشی در هر کشور متمرکز بر تیم‌های ملی است و هر زمان که یک رویداد ورزشی بین‌المللی اتفاق می‌افتد، هویت ملی به‌طور گسترده مورد بحث قرار می‌گیرد و کلیشه‌های ملی و هویت‌های ملی وارد بازی می‌شوند؛ بنابراین موفقیت‌ها و ناکامی‌های ملی‌پوشان ورزش کشورها از جمله ایران در مسابقات بین‌المللی حساسیت‌های زیادی را در بین مردم و مسئولان به وجود می‌آورد. لذا عملکرد تیم‌های ملی اهمیت ویژه‌ای می‌یابد و آگاهی از چگونگی ارتباط آن با هویت ملی می‌تواند رهنمودی‌هایی را برای تقویت هویت ملی در اختیار نهادهای مرتبط قرار دهد.

غرور و هویت ملی با توجه به شرایط اجتماعی و تاریخی منحصربه‌فرد موجود در هر کشور و موقعیت اجتماعی-جمعیتی در هر جامعه شکل می‌گیرد و می‌تواند بر دیدگاه مردم در مورد سایر مسائل نیز تأثیر بگذارد. (اسمیت و کیم، ۲۰۰۶). بین سطح غرور ملی و افزایش مشارکت رابطه مستقیمی وجود دارد (امام‌جمعه‌زاده و همکاران، ۲۰۱۲)، ارتقا غرور ملی احساس تعهد به مردم را به وجود می‌آورد و باعث می‌شود که افراد میهن‌پرست در عین‌حالی که دیدگاه خصمانه‌ای نسبت به سایر ملت‌ها ندارند مشارکت فعالی در جامعه داشته باشند (هاشمیانفر و همکاران، ۱۳۹۰). موفقیت تیم‌های ملی و ارتقا غرور ملی موجب تقویت روحیه و افزایش اعتمادبه‌نفس افراد جامعه

می‌گردد (برومنت، یوسل^۱، ۲۰۰۵). از طرف دیگر و شاید نقطه مقابل می‌توان گفت تضعیف غرور ملی می‌تواند به راحتی به یاس، ناامیدی، خودباختگی، بی‌انگیزگی و عدم مشارکت فعال در میان شهروندان جامعه منجر شود. بر این اساس، تلاش دولت‌ها همواره بر این است که به روش‌های گوناگون، غرور ملی را در میان شهروندان خود تقویت کرده و ارتقا دهند (احمدی و همکاران، ۱۳۹۵). در تقویت و تضعیف غرور ملی عوامل متعددی تأثیرگذار می‌باشند. برخی از دستاوردها از جمله علمی، اقتصادی، نظامی و ورزشی باعث شکل‌گیری غرور و هویت ملی می‌شوند (رای^۲، ۲۰۱۸). موفقیت‌ها و دستاوردهای ملی شامل دامنه گسترده‌ای از پیروزی در میدان نبرد تا موفقیت در زمینه‌های مختلف، از جمله علوم، فن‌آوری، ورزش، هنر و ادبیات، می‌توانند موجب ارتقاء غرور ملی شوند (معادل^۳ و همکاران، ۲۰۰۸). در این صورت شکست‌های ملی نیز می‌توانند موجب خدشه‌دار شدن غرور ملی شده و جایگاه آن را در میان شهروندان تضعیف کند؛ بنابراین بررسی و شناخت عواملی که موجب تقویت یا تضعیف هویت ملی می‌گردند ضروری است.

انواع مختلفی از هویت وجود دارد که از بین آنها هویت ملی، هویت قومی و هویت دینی شناخته‌تر بوده و مباحث زیادتری پیرامون آنها صورت گرفته است (شفیعی فر و خلیل طهماسبی، ۱۳۹۵). پیرامون هویت ملی که مد نظر این مطالعه است و

1. Berument & Yucel
2. Ray
3. Moaddel

صاحب‌نظران زیادی آن را مهم‌ترین هویت جمعی می‌دانند، صالحی امیری و همکاران (۱۳۹۳) عنوان می‌کنند که این نوع هویت هم موجب همبستگی و ایجاد روح جمعی در یک جامعه می‌شود و هم معرف و مشخصه آن در بین جوامع دیگر است و دوام و قوام زندگی همراه عزت‌نفس و آزادی آنها وابسته به هویت ملی است. لذا هویت ملی برای همه جوامع دنیا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. احمدپور و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهش خود تحت عنوان مدل‌سازی نقش ورزش در فرآیند شکل‌گیری هویت ملی به این نتیجه رسیدند که ورزش می‌تواند موجب تقویت همبستگی ملی شود و علائق گروه‌های مختلف در جامعه را به هم گره‌زده غرور ملی را ایجاد کند که باعث وفاق و همبستگی در کشور و قدرت‌نمایی در عرصه بین‌الملل می‌گردد. احمدی و همکاران (۱۳۹۵) پژوهشی تحت عنوان تحلیل مقایسه‌ای غرور ملی شهروندان قبل و بعد از موفقیت تیم ملی فوتبال ایران در صعود به جام جهانی ۲۰۱۴ انجام دادند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که موفقیت‌ها و شکست‌های ورزشی در مسابقات بین‌المللی بر غرور ملی شهروندان تأثیرگذار است و غرور ملی شهروندان پس از موفقیت تیم ملی فوتبال ایران به‌طور معناداری افزایش یافت. نتایج پژوهش عیدی و همکاران (۱۳۹۳) تحت عنوان هنجاریابی ابزار غرور ملی با تأکید بر جایگاه ورزش حاکی از آن است که موفقیت‌های ورزشی در سطح بین‌المللی موجب تقویت هویت ملی می‌گردد. آنها همچنین در این زمینه به این نتیجه رسیدند که مردان احساس افتخار و غرور بیشتری نسبت به ورزش دارند و افراد مسن نیز در نتیجه موفقیت‌های ورزشی، احساس غرور

بیشتری دارند. اخوان کاظمی و شاه قلعه (۱۳۹۲) با بررسی تأثیر فوتبال بر هویت ملی به این نتیجه رسیدند که موفقیت و عملکرد خوب در مسابقات فراملی فوتبال، نوعی غرور و هویت ملی ایجاد می‌کند و دیگر جوامع را وادار می‌کند تا جایگاه برتر و قابل احترام کشور مطبوع تیم برنده را بپذیرند و شکست یک تیم ملی فوتبال نیز به همین ترتیب موجب نوعی سرخوردگی و جریحه‌دار شدن غرور ملی می‌گردد. نتایج پژوهش بنی‌نصرت و همکاران (۱۳۹۱) تحت عنوان رابطه بین سطوح عملکرد ورزشی کشتی‌گیران و هویت فردی و اجتماعی آنان نشان می‌دهد که میانگین متغیرهای اعتماد به نفس، حس رقابت‌جویی و تعلق گروهی با در نظر گرفتن سطوح عملکرد ورزشی کشتی‌گیران اختلاف معنی‌داری دارند. همچنین در سطوح بالاتر هویت غالب از نوع اجتماعی و در سطوح پایین‌تر از نوع فردی بود. در نهایت در سطوح بالاتر ورزشی بین هویت فردی و اجتماعی همگنی بیشتری مشاهده شد. الباختی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که عملکرد تیم ملی بر تمامی ابعاد هویت ملی (آگاهی شناختی، ارزیابی شخصی و عمومی، مشارکت رفتاری، پیوند با خود و استقلال) تأثیر دارد و از میان آنها بیشترین تأثیر عملکرد تیم ملی بر ارزیابی عمومی و کمترین تأثیرگذاری بر آگاهی شناختی بود. نتایج پژوهش پوپوویک و بجلیکا^۱ (۲۰۱۴) تحت عنوان آیا موفقیت‌های چشمگیر تیم ملی فوتبال می‌تواند هویت ملی را در مونته‌نگرو تقویت کند؟ بیانگر آن است که دستاوردهای قابل توجه تیم ملی

فوتبال می‌تواند هویت ملی را تقویت و همزیستی مسالمت‌آمیز بین اقوام مختلف در جامعه چند فرهنگی مانند مونته‌نگرو را تقویت کند.

دانشجویان نسبت به دیگران بیشتر در معرض تغییر و تحولات مربوط به هویت ملی قرار دارند؛ زیرا نسبت به دیگر اقشار جامعه روابط اجتماعی وسیع‌تر و گسترده‌تری داشته و با وسایل و مسائل تجدد و نوگرایی و نوسازی، جهانی‌شدن، افکار و اندیشه‌ها و هویت‌های نو برخورد و آشنایی بیشتری دارند. دانشجویان در تغییر و تحولات حال و آینده جامعه نیز جایگاه خاصی داشته و نقش مهمی ایفا می‌کنند؛ بنابراین با توجه به درصد بالای جمعیت دانشجویان و نقش تعیین‌کننده آنها در سرنوشت کشور بررسی عوامل تأثیرگذار بر هویت ملی آنها و به‌خصوص موضوع مورد پژوهش حاضر که تاکنون مطالعه در این ارتباط خاص صورت نگرفته است، می‌تواند در شناخت ما از مسائل هویتی و پیامدهای آن مفید باشد.

ابزار پژوهش

این پژوهش از نوع پژوهش‌های توصیفی-همبستگی است و به شکل میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب است که در سال ۱۳۹۴ در دو دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد در حال تحصیل بودند. تعداد این دانشجویان در حدود ۲۴۰۰۰ نفر است. برای تعیین حجم نمونه لازم از فرمول تعیین حجم نمونه کوکران استفاده شد. حداقل حجم نمونه لازم

برای این پژوهش تعداد ۳۱۸ نفر محاسبه شد. روش نمونه‌گیری «احتمالی» از نوع «طبقه‌ای نامتناسب با حجم» است. طبقه موردنظر محقق «گروه تحصیلی» دانشجویان است که طبق آن دانشجویان چهار دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، علوم پایه، هنر و معماری و روانشناسی موردتحقیق قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها «پرسشنامه محقق‌ساخته» است که در دو مرحله ساخته شد. در مرحله اول، اقدام به استخراج مصادیق موقعیت‌های چهارگانه شد. برای این منظور ابتدا، فهرستی از نتایج ورزش کشور در دو سال اخیر در میدین آسیایی و جهانی استخراج شد. سپس تعدادی از متخصصین، ورزشکاران، صاحب‌نظران و مدیران ورزش کشور به‌عنوان داور انتخاب شده و از آنها تقاضا شد تا ۵ مورد از نتایج ورزشکاران را برای موقعیت‌های چهارگانه تعیین نمایند. سوم، نظرات داوران استخراج و در SPSS وارد شد و بر اساس بیشترین تکرار جدول ۱ استخراج شد.

جدول ۱: مهمترین نتایج ورزش ایران در دو سال اخیر بر اساس نظرات داوران

فهرست مصادیق نتایج ورزشکاران یا تیم‌های ورزشی در دو سال اخیر		موقعیت
آسیایی	آسیایی ۲۰۱۴	والیبال، مدال
دوحه ۲۰۰۶،	دوحه ۲۰۰۶،	موفقیت (قابل
والیبال، مدال	آسیایی	طلای آسیایی
منهای	۵۸	پیش‌بینی و
طلا آسیایی	محمود میران	انتظار)
۲۰۱۴ (سوال ۵)	۸۴ کیلوگرم:	۲۰۱۴ اینچئون
یوسف کرمی	(نقره) (سوال	کیلوگرم: فرزانه
	۳)	عاشورزاده
(طلا) (سوال ۴)		(سوال ۱)
		(سوال ۲)

تیراندازی با کمان کامپوند	طلای امید نوروزی: مسابقات کشتی فرنگی المپیک ۶۰ ۲۰۱۲	آسیایی گوانگژو ۲۰۱۰، سجاد مرادی ۸۰۰ متر مردان (طلا) (سوال ۸)	آسیایی گوانگژو لیگ جهانی والیبال ۲۰۱۳، آسمانی ۶۲ کیلوگرم زنان (نقره) (سوال ۱۰)	موفقیت (غیرقابل انتظار)	عبادی، مدال طلا آسیایی ۲۰۱۴ (سوال ۶)
جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ ایران ۰-۱ آرژانتین (سوال ۱۵)	آسیایی گوانگژو ۲۰۱۰، ۷۱ کیلوگرم: سعید عبدولی، مدال برنز (سوال ۱۳)	لیگ جهانی والیبال ۲۰۱۳ روسیه ۶- ایران یک (سوال ۱۴)	جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ ایران ۰-۱ آرژانتین (سوال ۱۵)	شکست (قابل پیش‌بینی و انتظار)	ایران ۱-۲ پرتغال (سوال ۱۱)
جام جهانی فوتبال ۲۰۱۴ ایران ۱-۳ بوسنی و هرزگوین (سوال ۱۶)	آسیایی ۲۰۰۶ دوحه وزن منهای ۷۲ کیلوگرم: هادی ساعی (برنز) (سوال ۱۷)	قهرمانی فوتبال غرب آسیا ۲۰۱۲ در مرحله گروهی حذف شد (سوال ۱۸)	تیم ملی فوتبال ایران در جام ملت‌های آسیا در یک چهارم پایانی حذف شد (سوال ۲۰)	شکست (غیرقابل انتظار)	ایران ۱-۳ بوسنی و هرزگوین (سوال ۱۶)

در مرحله دوم، مصادیق بیست‌گانه موقعیت‌های چهارگانه‌ای که در مرحله اول استخراج شده بودند در قالب یک پرسشنامه محقق‌ساخته مورد سنجش قرار گرفتند. برای کدگذاری و نمره‌گذاری از دانشجویان خواسته شد بر اساس طیف زیر (جدول ۲) احساس خود در خصوص نتایج بیست‌گانه ورزش ملی ایران در دو سال اخیر ابراز کنند.

جدول ۲: طیف‌بندی احساس دانشجویان به نتایج ورزش ایران در دو سال اخیر

احساس			
احساس غرور	احساس سربلندی	احساس شرمندگی	سرافکندگی
(افتخار، برتری)	(احترام، آبروداری)	(خجالت، بی‌کفایتی)	(خواری، ذلت، خفت، رفتن آبرو)
			
+۲	+۱	-۱	-۲
نمره			

برای تعیین اعتبار پرسشنامه مورد استفاده از «اعتبار محتوایی» بهره گرفته شد. به‌طوری‌که از ده داور در حوزه تربیت‌بدنی و جامعه‌شناسی درخواست شد تا در

خصوص پوشش کامل موقعیت‌های چهارگانه توسط پرسش‌های طراحی شده قضاوت نمایند. ضریب توافق نظرات داوران در حدود ۰/۹۱ به دست آمد که حاکی از اعتبار قابل قبول آن پرسشنامه است.

برای احراز پایایی ابزار گردآوری داده‌ها از روش «پایایی همسانی درونی» استفاده شد. تا ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای موقعیت‌های چهارگانه در جدول ۳ خلاصه شده است. مقادیر این ضریب از ۰/۶۸ تا ۰/۷۶ در نوسان هستند که از پایایی قابل قبول سازه‌های موقعیتی چهارگانه حکایت می‌کند.

جدول ۳: مهمترین نتایج ورزش ایران در دو سال اخیر بر اساس نظرات داوران

موقعیت	تعداد سوال	ضریب همسانی درونی
موفقیت (قابل پیش‌بینی و انتظار)	۵	۰/۷۳
موفقیت (غیرقابل انتظار)	۵	۰/۶۸
شکست (قابل پیش‌بینی و انتظار)	۵	۰/۷۵
شکست (غیرقابل انتظار)	۵	۰/۷۶

در پژوهش حاضر پس از گردآوری داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل داده‌ها انجام شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر با توجه به سطح سنجش متغیرها دو سطح توصیفی و استنباطی استفاده شده است، در سطح توصیفی از شاخص‌های مرکزی، توزیع فراوانی و شاخص‌های پراکندگی و در سطح استنباطی از آزمون‌های همبستگی اسپیرمن، پیرسون و رگرسیون استفاده شد.

تجزیه و تحلیل یافته‌ها

تعداد ۱۴۷ نفر (۴۶٪) از پاسخگویان و ۱۷۱ نفر (۵۴٪) مرد بودند. تعداد ۲۰ نفر (۶٪) در رده سنی ۱۹ سال، ۵۷ نفر (۱۸٪) رده سنی ۲۰ سال، تعداد ۲۱ نفر (۷٪) رده سنی ۲۲ سال، ۴۶ نفر معادل (۱۴٪/۵) رده سنی ۲۳ سال، ۱۹ نفر (۶٪) رده سنی ۲۴ سال، ۳۰ نفر (۹٪) رده ۲۵ سال، ۲۲ نفر (۷٪) رده سنی ۲۶ سال، تعداد ۱۴ نفر (۴٪) رده سنی ۲۹، تعداد ۱۳ نفر (۴٪) رده سنی ۳۰ سال، ۱۴ نفر (۴٪) رده سنی ۳۴ سال، ۱۶ نفر (۵٪) رده سنی ۴۳ سال، ۲۴ نفر (۷٪/۵) ۴۴ سال و تعداد ۲۲ نفر (۷٪) رده سنی ۴۸ سال بودند که بیشترین پاسخگویان با توجه به جمعیت جوان دانشگاه افراد ۲۰، ۲۳ و ۲۵ ساله و کمترین تعداد به ۲۹ سال به بالا مربوط می‌شود. تعداد ۲۶۶ نفر (۸۴٪) مربوط به رشته تحصیلی تربیت‌بدنی، ۲۴ نفر (۷٪/۵) رشته هنر و معماری، ۱۴ نفر (۴٪/۴) علوم پایه و تعداد ۱۴ نفر (۴٪/۴) دانشجویان دانشکده روانشناسی بودند. بیشترین پاسخگویان با توجه به جمعیت و دسترسی مراکز، مربوط به رشته تربیت‌بدنی و کمترین تعداد به منطقه رشته روانشناسی و علوم پایه مربوط می‌شود. تعداد ۲۴۲ نفر (۷۶٪) دانشجویان دوره کارشناسی و تعداد ۷۶ نفر (۲۴٪) کارشناسی ارشد بودند. تعداد ۲۲۳ نفر (۷۰٪) دانشجویان با قومیت فارس، تعداد ۶۷ نفر (۲۱٪) ترک آذری، ۱۴ نفر (۴٪) قومیت لر و ۱۴ نفر دارای قومیت‌های دیگر بودند. تعداد ۲۳۱ نفر (۷۳٪) ورزشکار و تعداد ۸۷ نفر (۲۷٪) غیر ورزشکار بودند.

تعداد ۲۲۵ نفر (۷۰٪/۸) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱ احساس سربلندی و ۹۳

نفر (۲۹٪/۲) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۱۱ نفر (۶۶٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۲ احساس سربلندی و ۱۰۷ نفر (۳۳٪/۶) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۳۰ نفر (۷۲٪/۳) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۳ احساس سربلندی و ۸۸ نفر (۲۷٪/۷) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۸۱ نفر (۸۸٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۴ احساس سربلندی و ۳۷ نفر (۱۱٪/۶) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۱۱ نفر (۶۶٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۲ احساس سربلندی و ۱۰۷ نفر (۳۳٪/۶) احساس غرور می‌کردند. بدین ترتیب با توجه با پاسخ سؤالات ۱ تا ۵ ملاحظه می‌شود که اکثر پاسخگویان در موقعیت موفقیت در عین انتظار موفقیت احساس بسیار مثبت‌تری به ملیت خود پیدا کرده و هویت آنها تقویت می‌شود.

تعداد ۱۱۰ نفر (۳۴٪/۶) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۶ احساس سربلندی و ۲۰۸ نفر (۶۵٪/۴) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۱۰۸ نفر (۳۴٪) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۷ احساس سربلندی و ۲۱۰ نفر (۶۶٪) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۱۸ نفر (۶۸٪/۶) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۸ احساس سربلندی و ۱۰۰ نفر (۳۱٪/۴) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۱۵ نفر (۶۷٪/۶) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۹ احساس سربلندی و ۱۰۳ نفر (۳۲٪/۴) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۲۷۰ نفر (۸۴٪/۹) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۰ احساس سربلندی و ۴۸ نفر (۱۵٪/۱) احساس غرور می‌کردند. بدین ترتیب با توجه با پاسخ سؤالات ۶ تا ۱۰ ملاحظه می‌شود که اکثر پاسخگویان در موقعیت موفقیت در عین انتظار شکست احساس بسیار

مثبت‌تری به ملیت خود پیدا کرده و هویت آنها تقویت می‌شود.

تعداد ۱۴ نفر (۱۴٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۱ احساس سرافکنندگی، ۱۳۸ نفر (۴۳٪/۴) احساس شرمندگی، ۱۴۴ نفر (۴۵٪/۳) احساس سربلندی و ۲۲ نفر (۶٪/۹) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۱۴ نفر (۱۴٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۱ احساس سرافکنندگی، ۱۳۸ نفر (۴۳٪/۴) احساس شرمندگی، ۱۴۴ نفر (۴۵٪/۳) احساس سربلندی و ۲۲ نفر (۶٪/۹) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۴۰ نفر (۱۲٪/۶) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۲ احساس سرافکنندگی، ۲۲۸ نفر (۷۱٪/۷) احساس شرمندگی و ۵۰ نفر (۱۵٪/۷) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۲۷۴ نفر (۷۶٪/۲) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۳ احساس شرمندگی و ۴۴ نفر (۱۳٪/۸) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۱۳ نفر (۴٪/۱) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۴ احساس سرافکنندگی، ۲۲۵ نفر (۷۰٪/۸) احساس شرمندگی و ۸۰ نفر (۲۵٪/۲) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۵۴ نفر (۱۷٪) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۵ احساس سرافکنندگی، ۱۷۳ نفر (۵۴٪/۴) احساس شرمندگی و ۹۱ نفر (۲۸٪/۶) احساس سربلندی می‌کردند. بدین ترتیب با توجه با پاسخ سؤالات ۱۱ تا ۱۵ ملاحظه می‌شود که اکثر پاسخگویان در موقعیت شکست در عین انتظار شکست احساس منفی به ملیت خود پیدا کرده و هویت آنها تضعیف می‌شود.

تعداد ۷۵ نفر (۲۳٪/۶) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۶ احساس سرافکنندگی،

۱۹۰ نفر (۵۹٪/۷) احساس شرمندگی و ۵۳ نفر (۱۶٪/۷) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۱۹۳ نفر (۶۰٪/۷) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۷ احساس شرمندگی، ۱۰۳ نفر (۳۲٪/۴) احساس سربلندی و ۲۲ نفر (۶٪/۹) احساس غرور می‌کردند. تعداد ۶۱ نفر (۱۹٪/۲) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۸ احساس سرافکنندگی، ۲۲۳ نفر (۷۰٪/۱) احساس شرمندگی و ۳۴ نفر (۱۰٪/۷) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۲۳ نفر (۷٪/۲) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۱۹ احساس سرافکنندگی، ۲۱۵ نفر (۶۷٪/۶) احساس شرمندگی و ۸۰ نفر (۲۵٪/۲) احساس سربلندی می‌کردند. تعداد ۴۹ نفر (۱۵٪/۴) از پاسخگویان در پاسخ به سوال ۲۰ احساس سرافکنندگی، ۲۲۵ نفر (۷۰٪/۸) احساس شرمندگی و ۴۴ نفر (۱۳٪/۸) احساس سربلندی می‌کردند. بدین ترتیب با توجه با پاسخ سؤالات ۱۶ تا ۲۰ ملاحظه می‌شود که اکثر پاسخگویان در موقعیت شکست در عین انتظار موفقیت احساس منفی‌تری به ملیت خود پیدا کرده و هویت آنها سرکوب می‌شود.

نتایج بررسی رابطه بین عملکرد ورزشی با هویت ملی بر اساس جداول ۴ و ۵ گزارش شده است.

جدول ۴: شاخص‌های آماری هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزش ملی

تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای معیار میانگین
۳۱۸	۱/۳۱۸۹	۰/۲۵۱۸۵	۰/۰۱۴۱۲
۳۱۸	۱/۴۲۰۸	۰/۲۷۲۲۹	۰/۰۱۵۲۷

موفقیت (قابل پیش‌بینی و انتظار)

موفقیت (غیرقابل انتظار)

شکست (قابل پیش‌بینی و انتظار)	۳۱۸	-۰/۵۲۰۱	۰/۶۸۳۳۱	۰/۰۳۸۳۲
شکست (غیرقابل انتظار)	۳۱۸	-۰/۶۹۴۳	۰/۶۶۳۵۴	۰/۰۳۷۲۱

جدول ۵: آزمون تی هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزش ملی

مقدار تی = ۰					
t	درجه آزادی	سطح معناداری	اختلاف میانگین	فاصله اطمینان ۹۵ درصدی	
				حد پایین	حد بالا
۹۳/۳۸۴	۳۱۷	۰/۰۰۰	۱/۳۱۸۸۷	۱/۲۹۱۱	۱/۳۴۶۷
موفقیت (قابل پیش‌بینی و انتظار)					
۹۳/۰۴۷	۳۱۷	۰/۰۰۰	۱/۴۲۰۷۵	۱/۳۹۰۷	۱/۴۵۰۸
موفقیت (غیرقابل انتظار)					
-۱۳/۵۷۴	۳۱۷	۰/۰۰۰	-۰/۵۲۰۱۳	-۰/۵۹۵۵	-۰/۴۴۴۷
شکست (قابل پیش‌بینی و انتظار)					
-۱۸/۶۶۰	۳۱۷	۰/۰۰۰	-۰/۶۹۴۳۴	-۰/۷۶۷۵	-۰/۶۲۱۱
شکست (غیرقابل انتظار)					

علامت مثبت آماره میانگین در موقعیت‌های موفقیت (قابل پیش‌بینی و انتظار) و موفقیت (غیرقابل انتظار) حاکی از آن است که دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش در واکنش به نتایج موفقیت‌آمیز ورزش ملی، خواه احتمال موفقیت آنها وجود داشته باشد یا نباشد، احساس مثبت‌تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند. به عبارت دیگر این نتایج منجر به تقویت هویت ملی شده است؛ اما شدت احساس مثبت دانشجویان که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این دو موقعیت،

کسب موفقیت در رقابت‌هایی که غیرقابل‌انتظار و پیش‌بینی است بیشتر از موفقیت قابل‌انتظار، موجب تقویت هویت ملی شده است. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق مبنی بر تقویت هویت ملی دانشجویان از طریق موفقیت ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، گو اینکه مورد انتظار و قابل پیش‌بینی باشد یا نباشد، تأیید می‌شود.

علامت منفی آماره میانگین در موقعیت‌های شکست (قابل پیش‌بینی و انتظار) و شکست (غیرقابل‌انتظار) حاکی از آن است که دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش در واکنش به نتایج شکست آمیز ورزش ملی، خواه احتمال شکست آنها وجود داشته باشد یا نباشد، احساس منفی‌تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند. به سخن دیگر این نتایج منجر به تضعیف هویت ملی شده است؛ اما شدت احساس منفی دانشجویان که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این دو موقعیت، تجربه شکست در رقابت‌هایی که غیرقابل‌انتظار و پیش‌بینی است بیشتر از شکست قابل‌انتظار، موجب تضعیف هویت ملی شده است. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق مبنی بر تضعیف هویت ملی دانشجویان از طریق شکست ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، گو اینکه مورد انتظار و قابل پیش‌بینی باشد یا نباشد، تأیید می‌شود.

نتایج بررسی رابطه عملکرد ورزشی موفقیت‌آمیز در عین انتظار موفقیت ورزش ملی با هویت ملی دانشجویان در جداول ۶ و ۷ گزارش شده است.

جدول ۶: شاخص‌های آماری هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت‌آمیز در عین انتظار موفقیت ورزش ملی

خطای معیار	انحراف معیار	تعداد میانگین	میانگین
۰/۰۲۶	۰/۴۵۶	۱/۲۹ ۳۱۸	طلای تیم ملی والیبال بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ در اینچئون
۰/۰۲۷	۰/۴۷۳	۱/۳۴ ۳۱۸	طلای تکواندو فرزانه عاشورزاده در آسیایی ۲۰۱۴ اینچئون
۰/۰۲۵	۰/۴۴۸	۱/۲۸ ۳۱۸	کسب قهرمانی تیم ملی بسکتبال در آسیا در سال ۲۰۱۳
۰/۱۸	۰/۳۲۱	۱/۱۲ ۳۱۸	کسب مقام قهرمانی تیم ملی کشتی آزاد سال ۲۰۱۴ و آسیا
۰/۰۲۸	۰/۴۹۶	۱/۵۷ ۳۱۸	طلای وزنه‌برداری بهداد سلیمی در آسیایی ۲۰۱۴ اینچئون

جدول ۷: آزمون تی هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت آمیز در عین انتظار موفقیت ورزش ملی

مقدار تی=۰			
اختلاف میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	t
۱/۲۹۲	۰/۰۰۰	۳۱۷	۵۰/۵۸۷ در اینچئون ۲۰۱۴
۱/۳۳۶	۰/۰۰۰	۳۱۷	۵۰/۳۶۰ اینچئون ۲۰۱۴
۱/۲۷۷	۰/۰۰۰	۳۱۷	۵۰/۸۱۰ ۲۰۱۳ در آسیا
۱/۱۱۶	۰/۰۰۰	۳۱۷	۶۱/۹۷ و آسیا ۲۰۱۴
۱/۵۷۲	۰/۰۰۰	۳۱۷	۵۶/۵۸۴ اینچئون ۲۰۱۴

علامت مثبت آماره میانگین حاکی از آن است که دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش در واکنش به پنج نتیجه موفقیت آمیز که احتمال موفقیت آنها وجود داشت، احساس مثبت تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند. به سخن دیگر این نتایج منجر به تقویت هویت ملی شده است. شدت احساس مثبت دانشجویانی که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این نتایج کسب مدال طلائی سنگین وزن وزنه برداری آسیا در سال ۲۰۱۴ توسط بهداد سلیمی بیش از سایر نتایج موفقیت آمیز پنجگانه منجر به تقویت هویت ملی شده است، اگرچه این موفقیت‌ها مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم بود. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق

مبنی بر تقویت هویت ملی دانشجویان از طریق موفقیت ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، گو اینکه مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم باشد، تأیید می‌شود.

نتایج بررسی رابطه عملکرد ورزشی موفقیت‌آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش ملی با هویت ملی دانشجویان در جداول ۸ و ۹ گزارش شده است.

جدول ۸: شاخص‌های آماری هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت‌آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش ملی

خطای معیار میانگین	انحراف معیار	تعداد میانگین		
۰/۰۲۷	۰/۴۷۶	۳/۶۵	۳۱۸	قهرمانی جهان تیم ملی کشتی فرنگی در سال ۲۰۱۴
۰/۰۲۷	۰/۴۷۴	۳/۶۶	۳۱۸	قهرمانی تیم ملی فوتسال بانوان در نخستین دوره جام ملت‌های آسیا در مالزی سال ۲۰۱۵
۰/۰۲۶	۰/۴۶۵	۳/۳۱	۳۱۸	قهرمانی تیم کشتی آزاد جوانان در سطح جهانی در ۲۰۱۴
۰/۰۲۶	۰/۴۶۹	۳/۳۲	۳۱۸	انتخاب ساره جوانمردی به‌عنوان بهترین ورزشکار زن آسیا در سال ۲۰۱۴
۰/۰۲۰	۰/۳۵۹	۳/۱۵	۳۱۸	طلای اسماعیل عبادی در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ در رشته تیراندازی در کامپوند انفرادی

جدول ۹: آزمون تی هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش ملی

مقدار تی = ۰					
فاصله اطمینان ۹۵ درصدی	اختلاف میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	t	
حد پایین	حد بالا				
۳/۷۱	۳/۶۰	۳/۶۵۴	۰/۰۰۰	۳۱۷ ۱۳۶/۷۷۵	قهرمانی جهان تیم ملی کشتی فرنگی در سال ۲۰۱۴
۳/۷۱	۳/۶۱	۳/۶۶۰	۰/۰۰۰	۳۱۷ ۱۳۷/۶۱۴	قهرمانی تیم ملی فوتسال بانوان در نخستین دوره جام ملت‌های آسیا در ۲۰۱۴
۳/۳۷	۳/۲۶	۳/۳۱۴	۰/۰۰۰	۳۱۷ ۱۲۷/۰۹۹	قهرمانی تیم کشتی آزاد جوانان در سطح جهانی در ۲۰۱۴
۳/۳۸	۳/۲۷	۳/۳۲۴	۰/۰۰۰	۳۱۷ ۱۲۶/۴۶۴	انتخاب ساره جوانمردی به‌عنوان بهترین ورزشکار زن آسیا در سال ۲۰۱۴
۳/۱۹	۳/۱۱	۳/۱۵۱	۰/۰۰۰	۳۱۷ ۱۵۶/۷۰۹	طلای اسماعیل عبادی در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ در رشته تیراندازی در کامپوند انفرادی

علامت مثبت آماره میانگین حاکی از آن است که دانشجویان شرکت کننده در این

پژوهش در واکنش به پنج نتیجه موفقیت آمیز که احتمال موفقیت آنها وجود نداشت، احساس مثبت تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند؛ به عبارت دیگر این نتایج منجر به تقویت هویت ملی شده است. شدت احساس مثبت دانشجویانی که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این نتایج کسب عنوان قهرمانی جام ملت‌های فوتسال آسیا در سال ۲۰۱۵ توسط بانوان کشور و کسب عنوان قهرمانی جهان در کشتی فرنگی در سال ۲۰۱۴ بیش از سایر نتایج موفقیت آمیز پنجگانه منجر به تقویت مضاعف هویت ملی شده است، چراکه این موفقیت‌ها مورد انتظار و قابل پیش‌بینی نبود. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق مبنی بر تقویت مضاعف هویت ملی دانشجویان از طریق موفقیت ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، به‌رغم اینکه مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم نباشد، تأیید می‌شود.

نتایج بررسی رابطه عملکرد ورزشی شکست آمیز در عین انتظار شکست ورزش ملی با هویت ملی دانشجویان در جداول ۱۰ و ۱۱ گزارش شده است.

جدول ۱۰: شاخص‌های آماری هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی شکست آمیز در عین انتظار شکست ورزش ملی

انحراف خطای معیار		تعداد میانگین	
معیار	میانگین	معیار	میانگین
۰/۰۶۵	۱/۱۵۷	۰/۰۷	۳۱۸

شکست تیم ملی فوتبال در جام جهانی ۲۰۱۴ مقابل آرژانتین

۰/۰۴۸	۰/۸۴۹	-۰/۸۱	۳۱۸	حذف تیم فوتبال امید در مرحله گروهی بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴
۰/۰۳۹	۰/۶۹۲	-۰/۷۲	۳۱۸	شکست تیم ملی بسکتبال در رقابت‌های جهانی ۲۰۱۴ برابر ۴ تیم دیگر
۰/۰۵۱	۰/۹۱۴	-۰/۵۴	۳۱۸	دو بار شکست تیم ملی والیبال در لیگ جهانی والیبال در ۲۰۱۳ برابر روسیه
۰/۰۶۰	۱/۰۷۵	-۰/۶۰	۳۱۸	کسب نکردن مدال توسط جودوکاران تیم ملی در مسابقات جهانی در ۲۰۱۴

جدول ۱: آزمون تی هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش ملی

مقدار تی = ۰						
فاصله اطمینان ۹۵ درصدی	درجه سطح اختلاف	t	آزادی معناداری میانگین	حد پایین	حد بالا	
-۰/۲۰	-۰/۰۶	۰/۰۶۹	۰/۲۸۷	۳۱۷	۱/۰۶۶	شکست تیم ملی فوتبال در جام جهانی ۲۰۱۴ مقابل تیم ملی آرژانتین
-۰/۷۲	-۰/۹۱	-۰/۸۱۱	۰/۰۰۰	۳۱۷	-۱۷/۰۳۴	حذف تیم فوتبال امید در مرحله گروهی بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴
-۰/۶۵	-۰/۸۰	-۰/۷۲۳	۰/۰۰۰	۳۱۷	-۱۸/۶۴۸	شکست تیم ملی بسکتبال در رقابت‌های جهانی ۲۰۱۴ برابر ۴ تیم دیگر

دو بار شکست تیم ملی والیبال در لیگ جهانی
۱۰/۴۸۷- ۳۱۷ ۰/۰۰۰ ۰/۵۳۸ - ۰/۶۴ - ۰/۴۴

والیبال در ۲۰۱۳ برابر روسیه

کسب نکردن مدال توسط جودوکاران تیم ملی
۹/۹۰۹- ۳۱۷ ۰/۰۰۰ ۰/۵۹۷ - ۰/۷۲ - ۰/۴۸

در مسابقات جهانی در ۲۰۱۴

شدت احساس منفی دانشجویانی که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این نتایج حذف تیم ملی امید در مرحله گروهی رقابت‌های قهرمانی آسیا در سال ۲۰۱۴ بیش از سایر نتایج شکست آمیز پنجگانه منجر به تضعیف هویت ملی شده است، اگرچه این شکست‌ها مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم بود. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق مبنی بر تضعیف هویت ملی دانشجویان از طریق شکست ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، به‌خصوص اگر مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم باشد، تأیید می‌شود. علامت منفی آماره میانگین حاکی از آن است که دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش در واکنش به پنج نتیجه شکست آمیزی که احتمال شکست در آنها وجود داشت، احساس منفی‌تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند. به‌عبارت‌دیگر این نتایج منجر به تضعیف هویت ملی شده است.

نتایج بررسی رابطه عملکرد ورزشی شکست آمیز در عین انتظار عدم شکست ورزش ملی با هویت ملی دانشجویان در جداول ۱۲ و ۱۳ گزارش شده است.

جدول ۱۲: شاخص‌های آماری هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش

خطای انحراف معیار میانگین	تعداد میانگین معیار	
۰/۰۵۳	۰/۹۴۶ - ۰/۹۰	۳۱۸ ۲۰۱۵ حذف حمید سوریان در رقابت‌های بین‌المللی کشتی لهستان
۰/۰۶۱	۱/۰۹۱ - ۰/۱۴	۳۱۸ ۲۰۱۴ بهداد سلیمی در رقابت‌های وزنه‌برداری قهرمانی جهان در سال نتوانست به مقام قهرمانی دست یابد
۰/۰۴۴	۰/۷۸۸ - ۰/۹۸	۳۱۸ ۲۰۱۵ تیم ملی کشتی آزاد در رقابت‌های جهانی هیچ مدال طلائی کسب نکرد
۰/۰۵۳	۰/۹۴۶ - ۰/۵۷	۳۱۸ ۲۰۱۵ شکست تیم ملی تکواندو در رقابت‌های بین‌المللی در سال تیم ملی آذربایجان
۰/۰۴۷	۰/۸۳۳ - ۰/۸۸	۳۱۸ ۲۰۱۵ تیم ملی والیبال در لیگ جهانی در ۲۰۱۵ موفق به شکست دادن تیم ملی استرالیا نشد

جدول ۱۳: آزمون تی هویت ملی دانشجویان در واکنش به عملکرد ورزشی موفقیت آمیز در عین انتظار عدم موفقیت ورزش ملی

مقدار تی = ۰
فاصله اطمینان ۹۵
درجه سطح اختلاف
درصدی
t آزادی معناداری میانگین
حد پایین حد بالا

حذف حمید سوریان در رقابت‌های بین‌المللی کشتی فرنگی لهستان سال ۲۰۱۵	۱۷/۰۰۴	۳۱۷	۰/۰۰۰	۰/۹۰۳	-۱/۰۱	-۰/۸۰
بهداد سلیمی در رقابت‌های وزنه‌برداری قهرمانی جهان در سال ۲۰۱۴ نتوانست به قهرمانی دست یابد	۲/۳۶۴	۳۱۷	۰/۰۱۹	۰/۱۴۵	-۰/۲۷	-۰/۰۲
تیم ملی کشتی آزاد در رقابت‌های جهانی ۲۰۱۵ هیچ مدال طلائی کسب نکرد	۲۲/۱۳۲	۳۱۷	۰/۰۰۰	۰/۹۷۸	-۱/۰۶	-۰/۸۹
شکست تیم ملی تکواندو در رقابت‌های بین‌المللی ۲۰۱۵ از تیم ملی آذربایجان	۱۰/۷۲۴	۳۱۷	۰/۰۰۰	۰/۵۶۹	-۰/۶۷	-۰/۴۶
تیم ملی والیبال در لیگ جهانی والیبال در ۲۰۱۵ موفق به شکست دادن تیم ملی استرالیا نشد	۱۸/۷۷۱	۳۱۷	۰/۰۰۰	۰/۸۷۷	-۰/۹۷	-۰/۷۹

علامت منفی آماره میانگین حاکی از آن است که دانشجویان شرکت‌کننده در این پژوهش در واکنش به پنج نتیجه شکست آمیزی که احتمال شکست آنها وجود نداشت، احساس منفی تری به ملیت ایرانی ابراز کرده‌اند. به عبارت دیگر این نتایج منجر به تضعیف هویت ملی شده است. شدت احساس منفی دانشجویانی که در آماره میانگین بازنمایی شده است نشان می‌دهد که در میان این نتایج عدم کسب مدال طلا توسط کشتی آزاد ایران در رقابت‌های جهانی در سال ۲۰۱۵ بیش از سایر نتایج شکست آمیز پنجگانه منجر به تضعیف مضاعف هویت ملی شده است، چراکه این شکست‌ها

مورد انتظار و قابل پیشینی نبود. سطح معناداری قابل قبول تفاوت میانگین‌های هویت ملی از مقدار صفر بیانگر آن است که این نتایج ناشی از شانس نبوده و ادعای فرضیه فوق مبنی بر تضعیف مضاعف هویت ملی دانشجویان از طریق شکست ورزش ملی در عرصه‌های بین‌المللی، به‌خصوص اگر مورد انتظار و قابل پیش‌بینی هم نباشد، تأیید می‌شود.

از نظر سنی یافته‌های پژوهش با استفاده از ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد که هویت ملی دانشجویان مسن‌تر بیشتر از دانشجویان کم سن و سال‌تر در برابر شکست ورزش ملی تضعیف می‌شود. از لحاظ جنسیت مقایسه میانگین‌ها نشان داد که هویت ملی دانشجویان دختر و پسر در موقعیت‌های عملکردی موفقیت‌آمیز ورزش ملی تقویت و در موقعیت‌های عملکردی شکست‌آمیز تضعیف می‌شود ولی دانشجویان پسر از موفقیت یا شکست ورزش ملی در سطح بین‌المللی بیشتر متأثر می‌شوند. از لحاظ سطح تحصیلات مقایسه میانگین‌ها نشان داد که هویت ملی دانشجویان دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد، هر دو در موقعیت‌های عملکردی موفقیت‌آمیز ورزش ملی تقویت و در موقعیت‌های عملکردی شکست‌آمیز تضعیف می‌شود ولی دانشجویان دوره کارشناسی ارشد از موفقیت یا شکست ورزش ملی در سطح بین‌المللی بیشتر از دانشجویان کارشناسی متأثر می‌شوند. از نظر قومیت یافته‌های پژوهش با استفاده از تحلیل واریانس یک‌طرفه نشان داد که هویت ملی دانشجویان اقوام مختلف شرکت‌کننده در نمونه تحقیق در موقعیت‌های عملکردی مختلف به‌طور

معناداری از یکدیگر متفاوت است و هویت ملی دانشجویان متناسب به قوم ترک آذری در موقعیت‌های شکست ورزش بیش از سایر اقوام تضعیف می‌شود.

نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش نشان داد بین عملکرد ورزشی تیم‌های ملی با هویت ملی دانشجویان ارتباط مثبتی وجود دارد و موفقیت یا شکست ورزش ملی در هر حالتی به ترتیب موجب تقویت یا تضعیف هویت ملی می‌شود. همه کشورها از ورزش برای تقویت هویت ملی، همبستگی و ایجاد شور و نشاط در بین افراد جامعه استفاده می‌کنند. شاید در جهان هیچ رویدادی به اندازه ورزش قادر نباشد باعث ایجاد و تقویت هویت ملی، انسجام ملی و غرور ملی شود که تجربه‌های گذشته در کسب افتخارات و موفقیت‌های ورزشی کشور در سطح بین‌المللی تأییدی بر این ادعا است (عیدی و همکاران، ۱۳۹۳). شواهد تاریخی نیز نشان می‌دهد که در اغلب کشورها فعالیت‌های ورزشی و موفقیت‌ها و شکست‌هایی که در این حوزه رخ می‌دهد نقش مهمی در جهت‌دهی و شکل‌گیری افکار عمومی و در سطح بالاتر غرور و هویت ملی دارند (مهتاب و همکاران، ۱۳۹۸). چانگ و چو^۱ (۲۰۰۸) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که در کره جنوبی مردم از موفقیت‌های ورزشی، علم و فن‌آوری و تاریخ نسبت به سیستم‌های رفاه اجتماعی و سیاست احساس غرور بیشتری می‌کنند؛ بنابراین موفقیت‌ها و شکست‌های ورزشی یکی از مهمترین عوامل مؤثر بر هویت ملی قلمداد

می‌شود که بایستی مورد توجه ویژه‌ای قرار گیرند.

یافته‌های پژوهش نشان داد موفقیت‌ها یا شکست‌های دور از انتظار ورزش ملی بیش از موفقیت‌ها یا شکست‌های قابل‌انتظار زمینه تقویت یا تضعیف هویت ملی را فراهم می‌کنند. در تبیین نتایج فوق می‌توان چنین استدلال کرد که هویت ملی از کنش‌های تفسیری کنشگران اجتماعی بیشتر تأثیر می‌پذیرد تا از عملکرد واقعی ورزشکارانی که نمادهای هویت ملی هستند. آنچه در نتایج دیده شد این بود که صرف موفقیت یا پیروزی در میادین بین‌المللی نیست که به تقویت یا تضعیف هویت ملی می‌انجامد بلکه، مهمتر از آن، برداشت و تعبیر و تفسیر کنشگران از آن موفقیت‌ها یا شکست‌ها است که تعیین‌کننده‌تر است. به‌طوری‌که شکست‌هایی که با برچسب تفسیری غیر قابل‌انتظار مشخص می‌شوند بیش از شکست‌هایی که با برچسب تفسیری قابل‌انتظار معین می‌شوند موجب تضعیف هویت ملی می‌شوند. در انطباق با این استدلال، موفقیت‌هایی که با برچسب تفسیری غیرقابل‌انتظار شناخته می‌شوند بیش از موفقیت‌هایی که با برچسب تفسیری قابل‌انتظار بازنمایی می‌شوند باعث تقویت هویت ملی می‌شوند. مدیران و دست‌اندرکاران فنی و رسانه‌ای ورزش ملی به‌طور فعالانه در قالب‌بندی و اظهار تفسیرهای خود از عملکرد ورزش ملی مشارکت کنند به‌طوری‌که اولاً در حین تشکیل اردوهای آمادگی تا زمان برگزاری مسابقات ملی از اظهارات غیرواقعی در خصوص عملکرد احتمالی ورزش ملی بپرهیزند. این اظهارات پایه‌های همان چارچوب تفسیری هستند که تقویت یا تضعیف هویت ملی از آن متأثر می‌شود،

لذا ایجاد انتظارات غیرواقعی از عملکرد ورزش ملی بیش از عملکرد واقعی ورزش ملی در تکوین هویت ملی مانع ایجاد می‌کند. ثانیاً روابط عمومی فدراسیون‌های ورزشی و وزارت ورزش و جوانان عنان چارچوب تفسیری مذکور را در اختیار گیرند و با تعاملات مثبت با رسانه ملی اطلاعات کارشناسی دقیق و مؤثر از ورزش ملی را ارائه دهند تا با این کار بساط رسانه‌های زردی که انتظارات غیرواقعی از عملکرد و پتانسیل ورزش ملی در جامعه ایجاد می‌کنند و از این طریق مانع تکوین هویت ملی می‌شوند، برچیده شود.

هویت ملی در ایران از قرن‌ها پیش شکل گرفته است و توانسته است در طول تاریخ نیز ضمن پایداری، پویایی و استمرار خود را حفظ کرده است؛ اما این قدمت و کهن بودن را نمی‌توان به معنای مصونیت و آسیب‌ناپذیری آن تفسیر کرد چراکه چالش‌ها و تغییرات و دگرگونی‌هایی نیز به همراه داشته است و با داشتن خاصیت انعطاف‌پذیری در خود بازسازی‌های لازم را به وجود آورده است (آزاد ارمکی، ۱۳۹۰؛ نظری، ۱۳۹۰). ورزش به‌عنوان یک پدیده نوین اجتماعی یکی از این تغییرات است که در طول تاریخ با هویت ملی همراه شده است و طبق این مطالعه و مطالعات دیگر توانسته است بر هویت ملی تأثیرگذار باشد. در سال‌های اخیر که فشارهای سیاسی بر مسئله هسته‌ای ایران و تحریم‌های بین‌المللی بیشتر شده است، هرگونه شکست و پیروزی تیم‌های ورزشی بر همبستگی و هویت ملی ایرانیان اثرگذاری بیشتری پیدا کرده است. لذا مسئولان کشور می‌بایستی با در نظر گرفتن جایگاه و تأثیر تعیین‌کننده ورزش توجه

ویژه‌ای به ورزش قهرمانی داشته باشند تا بتوان ضمن دفع تهدیدات خارجی که ایجاد تشتت و تفرقه در جامعه متعدد اقوام ایرانی را هدف گرفته‌اند، وحدت و انسجام داخلی و تحکیم هویت ملی را تضمین نمود و هویت ملی و ایرانی را از گزند و آسیب حفظ نمود.

یافته‌های پژوهش نشان داد که هویت ملی دانشجویان مسن‌تر بیشتر از دانشجویان کم سن و سال‌تر در برابر شکست ورزش ملی تضعیف می‌شود و همچنین دانشجویان پسر از موفقیت یا شکست ورزش ملی در سطح بین‌المللی بیشتر متأثر می‌شوند که این یافته‌ها با نتایج پژوهش عیدی و همکاران (۱۳۹۳) همسو است. از لحاظ سنی موضوع را می‌توان بدین گونه توجیه کرد که هویت ملی در افراد جوان‌تر نسبت به افراد مسن‌تر هنوز به شکل کاملی شکل نگرفته و حساست آن در برابر شکست‌های ملی کم‌رنک‌تر است. از نظر جنسیت نیز می‌توان به حضور و درگیری بیشتر مردان نسبت به زنان در ورزش اشاره کرد که شاید به دلیل همین احساس همراهی و درگیری بیشتر تأثیر شکست یا موفقیت‌های ورزشی در آنها نیز نمود بیشتری خواهد داشت. از دیگر نتایج پژوهش این بود که دانشجویان دوره کارشناسی ارشد از موفقیت یا شکست ورزش ملی در سطح بین‌المللی بیشتر از دانشجویان کارشناسی متأثر می‌شوند که با نتایج پژوهش چانگ و چو (۲۰۰۸) همخوانی ندارند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که افرادی که تحصیلات بالاتری دارند کمتر به کشور خود افتخار می‌کنند و برتری ملی در آنها کم‌رنک‌تر است. در این زمینه می‌توان به دلایل مختلفی برای عدم همخوانی

اشاره کرد، از جمله تفاوت‌های فرهنگی جامعه مورد مطالعه و میزان اختلاف در سطح تحصیلات که البته نیاز به بررسی‌های بیشتری دارد. از نظر قومیت نیز یافته‌های پژوهش نشان داد هویت ملی دانشجویان منتسب به قوم ترک آذری در موقعیت‌های شکست ورزش بیش از سایر اقوام تضعیف می‌شود. البته عرق ملی و تعلق خاطر می‌تواند در موضوعات مختلف میان اقوام گوناگون متغیر و متفاوت باشد. علی‌رغم این تفاوت‌ها که توجه به آنها در مواقع لازم ضروری است، نتایج پژوهش نشان داد عملکردهای ورزشی تیم‌های ملی بر تمام دانشجویان پسر و دختر در تمام سنین و مقاطع تحصیلی و با هر قومیتی مؤثر است؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود مسئولین و سیاستگذاران کشور جهت بهره‌گیری بیشتر از ورزش برای ارتقاء همبستگی و وفاق ملی و ایجاد شور و شوق و نشاط در جامعه و جهت‌دهی به زندگی اجتماعی به تقویت عملکرد ورزشی تیم‌های ملی بپردازند و برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری لازم در ورزش جهت موفقیت تیم‌های ملی در رقابت‌های مهم بین‌المللی به نحو مطلوب صورت پذیرد. همچنین اگر ملاحظات فنی کنار گذاشته شود، از لحاظ جامعه‌شناختی، اعزام ورزشکاران و تیم‌های ملی ورزشی که شکست آنها از پیش معلوم است، به‌خصوص اگر با تبلیغات وسیع و همه‌جانبه همراه باشد، شرایط را برای تضعیف هویت ملی مهیا می‌کند. لذا، در این گونه موارد که شکست ورزش ملی از پیش معلوم است بهتر است از اعزام آنها به میادین بین‌المللی جلوگیری شود تا پیشرفت فنی به هزینه پسرفت هویت و همبستگی اجتماعی حاصل نگردد.

از محدودیت‌های پژوهش این است که در حال حاضر هیچ پایگاه داده‌ای جامعی برای ثبت و بازیابی نتایج ورزش ملی وجود ندارد. این محدودیت هزینه زمانی پژوهشگران برای گردآوری اطلاعات پراکنده از نتایج ورزش ملی برای استخراج فهرست عملکرد موفقیت آمیز و شکست آمیز را بالا برد.

منابع

- Ahmadi, S., Firouzi, M. R., Navaei, S. (2016). A Comparative Analysis of the National Pride of Citizens before and after the Success of Iran National Football Team in Advancing to 2014 World Cup. *Sport Physiology & Management Investigations*, 8(2), 45-55. (in persian).
- Ahmadvpour, I., Khabiri, M., Rajabi, H. (2017). Modeling the Role of Sport in The Process of National Identity Formation. *National Studies*, 18(72), 41-58. (in persian).
- Akbari, A. (2020). Evaluation of Iranian-Islamic Components in the Intellectual System of the Supreme Leader. *National Studies*, 21(83), 45-64. (in persian).
- Akhavan Kazemi, M., Shahqhlh, S. (2013). A Regard to Effects of Football on National Identity Components. *Journal of Culture-Communication Studies*, 14(23), 115-135. (in persian).
- Al-Bakhati, M., Yoosefy, B., Shabanimoghadam, K. (2020). Structural Equation Modeling of the Role of National Team Performance in University Students' National Identity. *Sport Physiology & Management Investigations*, 12(2), 145-156. (in persian).
- Azad Armaki, Taghi (2012). *Iranian Culture and Identity and Globalization*, Tehran: Iranian Civilization Publications. (in persian).
- Baninosrat, A., Hussein pour, B., Giyami Rad, A., Muhammad pour, H. (2013). The relationship between wrestlers' performance levels and their personal and social identity. *Journal of Sociology Studies*, 5(17), 91-105. (in persian).
- Berument, H., Yucel, E. M. (2005). Long live Fenerbahce: The production boosting effects of football. *Journal of economic Psychology*, 26, 842-861.

- Chung K., Choe H. (2008). South Korean national pride: determinants, changes, and suggestions. *Asian perspective*, 32(1), 99-127.
- Collinson, J. A., & Hockey, J. (2007). ‘Working Out’ Identity: Distance Runners and the Management of Disrupted Identity. *Leisure Studies*, 26(4), 381-398.
- Emamjomezadeh, J., Rahbargazi, M., Mahmoodgholi, R., Abbaszade, A. (2012). Styding the relationship between national pride and political participation among the youth of Isfahan. *Pakistan Journal of Social Sciences*, 9(3), 155-160.
- Eydi, H., Abbasi, H., Fadaei, M. (2014). Normalization of National Pride Questionnaire with Emphasis on Sport. *Scientific Journal of Organizational Behavior Management in Sport Studies*, 1(3), 37-53. (in persian).
- Fadaeii, M., Eydi, H., Abbasi, H. (2016). Designing National Pride Model with an Emphasis on Sport. *Journal of Sport Management*, 8(2), 235-249. (in persian).
- Hashemianfar A, jalali M, Hashemi S. (2011). Thinking on what are National Pride and Some Effective Factors on it. *MJSS*, 3(1), 23-50. (in persian).
- Mahtab, N., Ghafouri, F., Sahabi, J., Yektayar, M. (2019). The Role of Sport and Art Activities on National Pride with Conceptual Model. *National Studies*, 20(80), 51-71. (in persian).
- Moaddel, M., Tessler, M., Inglehart, R. (2008). Foreign Occupation and National Pride: The Case of Iraq. *Public Opinion Quarterly*, 72(4), 677-705.
- Nazari, A. A. (2012). *Culture, Identity and Civilization from the Perspective of Cultural Iran*, Tehran: National Studies Publications, Iranian Civilization. (in persian).
- Popović, S., and Bjelica, D. (2014). Do Significant Achievements of National Football Team Can Strengthen National Identity in

Montenegro?. *Monten. J. Sports Sci. Med*, 3(1), 31–33.

- Ray, S. (2018). Ethnic inequality and national pride. *Political Psychology*, 39(2), 263-280.
- Salehi Amiri, S. R., Nobakht Haghighi, M. B., Zareparast Mlalekzade. (2014). Factors Affecting the Enhancement of University Students' National Identity (Case study: Students of Cultural Affairs Management in University of Applied Science & Technology, Rasht city). *Socio-Cultural Research Journal of Rahbord*, 3(11), 97-116. (in persian).
- Shafeefar, M., Khalil Tahmasebi, N. (2016). Archaism and National Identity; Modernism and Enlightened Despotism in view of Hassan Taghizade and Kaveh Magazine. *Political Science Quarterly*, 12(35), 27-52. (in persian).
- Smith, T. W., Kim, S. (2006). National pride in cross-national and temporal perspective. *International Journal of Public Opinion Research*, 18, 127-136.